

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

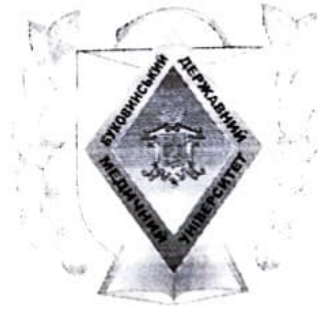
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

« 29 » 08

2025 р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни**

«ФІЛОСОФІЯ ТА ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ»
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність 18 Фармація

Освітній ступінь Другий (магістерський)

Курс навчання 1

Форма здобуття освіти денна

Кафедра психології та філософії

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та філософії

“25” серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри

Алла БОРИСЮК

Робочу програму схвалено на засіданні предметної методичної комісії з суспільних та гуманітарних дисциплін

“26” серпня 2025 року, протокол № 1.

Голова предметної методичної комісії

Ніна ЗОРІЙ

Чернівці – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	психології та філософії
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Скакун Ігор Опанасович – кандидат філософських наук, доцент закладу вищої освіти кафедри психології та філософії skakun.igor@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/psihologiyi-ta-filosofiyi/
Веб-сайт кафедри	https://psychology.bsmu.edu.ua/
E-mail	psychology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 3
Контактний телефон	—

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	20
Практичні заняття	20
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Суттєвого значення в сучасних умовах набувають гносеологічні питання, зокрема методологічні проблеми наукового пізнання, включаючи філософські проблеми медицини. Акцентується увага саме на аналізі основних проблем медицини, зокрема, питаннях гносеологічного (специфіки теоретичних знань у медицині, методології науково-медичного пізнання, діагностики як специфічного виду пізнавальної діяльності), аксіологічного (ціннісний потенціал медицини, життя та здоров'я як одна з найбільших цінностей) та біоетичного характеру (проблеми медичної етики, деонтології). Викладання філософії дає можливість прилучити студентів до світоглядної та методологічної культури, накопиченої людством за всю історію свого існування, показати цілісний, інтегративний характер знань про навколишній світ, підкреслити принципову важливість для кожної людини її вільного світоглядного самовизначення, вибору активної життєвої позиції, творіння добра шляхом зміцнення власною діяльністю держави та суспільства. Філософія для майбутніх медиків – це світоглядна і водночас методологічна основа, на базі якої відбувається засвоєння гуманітарних, загальноосвітніх, фундаментальних та прикладних дисциплін. Значною мірою саме завдяки їй стає можливий вихід свідомості студентів за межі вузькопрофесійної підготовки, орієнтація на загальнолюдські цінності.

В процесі викладання філософії важливо сприяти формуванню у студентів філософського мислення та здатності застосовувати набуті знання, уміння та розуміння світу; спонукати до творчого оволодіння процесів диференціації та інтеграції наукових знань, їх соціальної значимості; формувати повагу до своєї професії студентами-медиками, актуалізувати почуття гуманізму.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу – <https://cutt.ly/ArUqCMFh>;
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу – <https://cutt.ly/yrUqVPvn>;

- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять – <https://cutt.ly/jrUqBS36>;
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – <https://cutt.ly/3rUqMAbV>;
- Кодекс академічної доброчесності – <https://cutt.ly/FrUq1ljK>;
- Положення про запобігання академічному плагіату – <https://cutt.ly/MrUq6QAt>;
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового дисциплін – <https://cutt.ly/srUwo6Ci>;
- Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – <https://cutt.ly/SrUwplie>;
- Правила поведінки здобувачів освіти – <https://cutt.ly/ErUq72rZ>;
- Правила внутрішнього трудового розпорядку – <https://cutt.ly/UrUwiACe>.

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету та правил поведінки здобувачів освіти, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та співробітниками кафедр, закладів охорони здоров'я тощо;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
фізіологія людини	психологія
анатомія людини	медична етика
біологія	деонтологія
історія України та культурологія	
українська мова (за професійним спрямуванням)	
іноземна мова	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія та основи академічної доброчесності» є формування у студентів цілісного уявлення про світ, людину як цілісність, про роль медицини у ствердженні сенсу людського буття, розуміння сучасного стану

медицини та передбачення перспектив її розвитку. Вивчення філософії студентами має велике значення у вихованні майбутніх медиків, формуванні їх переконань, діалектичного мислення, підвищенні їх культурного рівня.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- здатність до проб лематизації: вміння ставити питання і шукати способи їх вирішення, розглядати парадокси, альтернативи, суперечності;
- здатність давати визначення: переходити від поверхового фактажу до узагальнюючого концептуального аналізу понять;
- здатність формулювати, впорядковувати, послідовно аналізувати свої думки;
- можливість кожній людині виробити власний світогляд, свій стиль мислення, сформулювати світоглядні, моральні, естетичні установки та ціннісні орієнтації, необхідні для активної діяльності у всіх сферах життя суспільства, враховуючи клінічну практику у медицині;
- сприяти формуванню лікарів нового типу, які поєднують професійні знання, фахову компетентність з активною громадянською позицією.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

7.2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

7.3. Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 02. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

8.1. Знати:

- найзагальніші риси дійсності, основи буття і пізнання, що вивчаються не безпосередньо, а через узагальнення даних інших наук.

8.2. Уміти:

- формувати здатність до проблематизації: вміння ставити питання і шукати способи їх вирішення, розглядати парадокси, альтернативи, суперечності.

8.3. Демонструвати:

- сприяння формуванню лікарів нового типу, які поєднують професійні знання, фахову компетентність з активною громадянською позицією.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис кожного модуля дисципліни:

9.1. Конкретні цілі вивчення модуля (змістових модулів).

Модуль 1. Філософія та основи академічної доброчесності

Змістовий модуль 1. Етика, свобода та академічна доброчесність медицини

Конкретні цілі:

- розглянути етичні питання в контексті медичної практики, зокрема, моральні дилеми, з якими стикаються медичні працівники, та принципи етичної поведінки;
- аналізувати проблему свободи в сучасному суспільстві, включаючи питання автономії, особистої відповідальності та свободи вибору в медичних та соціальних контекстах;
- досліджувати філософські аспекти медицини, зокрема, питання медичної етики, взаємодії лікаря та пацієнта, а також впливу медичних технологій на суспільство;
- вивчати соціальні аспекти філософії, включаючи роль суспільних інститутів, соціальної справедливості та взаємодії індивіда і суспільства;
- обговорювати глобальні виклики та прогнози майбутнього, такі як вплив глобалізації, футурологічні сценарії розвитку суспільства та новітні технології.

Тема 1. Академічна доброчесність як інструмент підвищення якості освіти.

Політика та інструменти формування академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Мета: ознайомити студентів із законодавчою базою (Закон України «Про освіту» та Закон України «Про вищу освіту»), які визначають засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності у закладах вищої з поглибленим вивченням основ академічної доброчесності. Зміст. Хронологія прийняття декларативних документів щодо принципів академічної доброчесності, норми законодавства, внутрішньо-правова база закладу вищої освіти з питань академічної доброчесності; міжнародний досвід та впровадження практик із забезпечення академічної доброчесності; поняття академічної доброчесності; умови впровадження принципів академічної доброчесності в українських закладах вищої освіти; запровадження системи внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

Тема 2. Цінності академічної доброчесності. академічна доброчесність у середовищі закладу вищої освіти: правовий та етичний аспекти.

Мета: дотримання вимог законодавства України щодо реалізації освітньої політики та підвищення якості освіти вимагає впровадження в академічному просторі закладу вищої освіти цінностей академічної доброчесності. Зміст. Цінності та принципи академічної доброчесності. Умови забезпечення утвердження принципів академічної доброчесності: створення методичних рекомендацій щодо роз'яснення та впровадження принципів академічної доброчесності. Європейські стандарти і рекомендації внутрішнього забезпечення якості у вищій освіті.

Тема 3. Інтелектуальна власність та академічна доброчесність. Плагіат Джерела освітньої та наукової інформації.

Мета: сформулювати поняття інтелектуальної власності та користуватися засобами перевірки академічних текстів на плагіат. Зміст. Інтелектуальна власність: поняття, основні складники, мета і форми охорони інтелектуальної власності. Системи для перевірки текстів на ознаки плагіату. Призначення систем пошуку ознак плагіату. Сучасні системи перевірки академічних текстів на плагіат у світі. Академічні роботи, що підлягають перевірці на плагіат. Загальна схема перевірки академічних робіт на плагіат. Критерії оцінювання схожості/ідентичності/запозичень у творах. Робота з джерелами збігів. Завантаження звіту. Експертна оцінка. Сервіси визначення авторства.

Тема 4. Філософська дилема свободи та відповідальності

Поняття свободи в філософії: різновиди та історичний контекст. Відношення між свободою та детермінізмом: конфлікт чи взаємодія? Обумовленість волі: вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на свободу вибору. Поняття відповідальності перед самим собою та іншими: умови та обсяг. Етичні аспекти проблеми відповідальності: відношення до інших та соціуму. Свобода та відповідальність у контексті моральних норм: конфлікт із соціальними нормами та особистою свободою. Відповідальність за свої дії: межі і обсяг власної відповідальності перед іншими та суспільством. Питання вибору та альтернатив: чи існує абсолютна свобода вибору, або вона обмежена умовностями? Свобода волі та її взаємозв'язок із особистою та соціальною ідентичністю.

Тема 5. Філософія моралі

Поняття моралі у філософії: різновиди та історичний контекст. Відношення між мораллю та етикою: конфлікт чи взаємодія? Обґрунтування моральних норм: релігійні, етичні та філософські підходи. Роль суб'єктивності та об'єктивності у формуванні моральних стандартів. Етичні системи та їхні концепції моралі: універсалізм, релятивізм, конструктивізм тощо. Моральна відповідальність та її обмеження: баланс між індивідуальними правами та загальними інтересами. Мораль та соціальна справедливість: конфлікт із системою закону та владою. Еволюція моральних цінностей: від традиційних до сучасних поглядів. Філософське розуміння справедливості та моралі: від ідеалізму до реалізму. Вплив культури, релігії та соціального середовища на формування моральних уявлень.

Змістовий модуль 2. Основи філософії та сучасні проблеми знання та інформації

Конкретні цілі:

- розглянути сучасні проблеми теорії пізнання, включаючи питання достовірності знання, обмеженості людського розуму та методів наукового дослідження;
- аналізувати вплив інформаційних технологій на філософські уявлення про знання та інформацію, зокрема в контексті цифрової епохи;
- досліджувати взаємозв'язок між філософією, наукою та інформацією, включаючи роль філософії у формуванні інформаційного суспільства;
- вивчати етичні та соціальні наслідки інформаційних технологій, такі як приватність, інформаційна безпека та цифрова нерівність;
- обговорювати сучасні філософські підходи до проблеми свідомості та її взаємодії з інформаційними системами.

Тема 6. Предмет філософії. Філософія та світогляд.

Філософія та світогляд. Компонентна структура світогляду: картина світу, переконання, світоглядні почуття, цінності та ідеали, життєві принципи. Рівнева структура світогляду та світовідчуття, світосприйняття і світорозуміння. Історичні типи світогляду: міфологія, релігія, філософія. Філософія як теоретична форма світогляду. Філософія і релігія.

Предмет філософії. Філософія як дослідження світоглядних проблем засобами раціонального мислення. Специфіка філософських проблем. Структура філософських знань. Основні питання філософії. Проблема діалогу різних філософських напрямів і шкіл. Філософія і наука. Філософія в системі духовної культури. Основні функції філософії: світоглядна, пізнавальна, методологічна, аксіологічна, соціально-практична та ін. Соціальна спрямованість філософського знання.

Тема 7. Проблема пізнання та істини у філософії

Пізнання як філософська проблема. Проблема визначеності меж пізнання людини. Сутність пізнання як специфічного відношення між людиною та світом. Суб'єкт і об'єкт пізнання, характер їх взаємодії. Об'єкт-суб'єктна та суб'єкт-суб'єктна пізнавальні ситуації. Свідомість та пізнання. Роль структур свідомості в процесі пізнання. Самосвідомість та рефлексія. Рефлексія як єдність відображення і перетворення її об'єкта. Колективний і індивідуальний суб'єкт. Концепція пізнання як соціально-орієнтована діяльність. Пізнання і практика. Проблема істини. Класична концепція істини. Кореспондентна концепція істини. Когерентна концепція істини та несуперечливість знання. Прагматична концепція істини і

утилітарність знання. Регулятивна концепція істини. Види істини: істина об'єктивна і суб'єктивна, абсолютна і відносна, фактична і логічна, аналітична і синтетична. Проблема критеріїв істини у сучасній філософії. Критика догматизму і релятивізму. Діагностичний процес як специфічна форма пізнання.

Тема 8. Філософія та методологія науки

Наука як система знання: визначення науки та її основні характеристики, мета та завдання науки. Методи наукового дослідження: емпіричні та теоретичні методи, спостереження, експеримент, моделювання, абстрагування, аналіз та синтез. Філософія науки: визначення та основні функції, роль філософії в аналізі та розвитку наукового знання. Наукові парадигми: концепція наукових парадигм Томаса Куна, нормальна наука, наукові революції та зміна парадигм. Структура наукового знання: гіпотези, теорії та закони, роль математизації в науці. Наукове пояснення та прогнозування: типи пояснень у науці, принципи та методи наукового прогнозування. Критерії наукової істини: об'єктивність, верифікація, фальсифікація, критерії істинності наукових знань. Проблема демаркації: відмінність між наукою та ненауковими формами знання, критерії демаркації. Етика наукового дослідження: етичні принципи та проблеми в науковій діяльності, відповідальність вченого перед суспільством. Соціальний контекст науки: вплив соціальних, культурних та економічних факторів на розвиток науки, наука як соціально-орієнтована діяльність. Інтердисциплінарність у науці: співпраця між різними галузями знання, переваги та виклики інтердисциплінарного підходу. Сучасні тенденції в розвитку науки: вплив новітніх технологій на наукові дослідження, глобалізація науки.

Тема 9. Філософські виміри свідомості.

Духовне буття: знаково-символічна форма буття духа. Проблема свідомості в філософії, релігії та психології (неотомізм, психоаналіз, біхевіоризм, вульгарний матеріалізм). Виникнення та еволюція свідомості: природні та соціально-історичні основи свідомості, трудова діяльність, спілкування, мова. Природа свідомості: відображення та його форми. Відображення та творчість.

Ідеальність свідомості, її структура (компонентна та рівнева). Самосвідомість. Свідомість і психіка. Рівні психічного життя людини: несвідоме, підсвідоме, свідоме, надсвідоме. Інтуїція. Свідомість і мозок. Психофізіологічні аспекти свідомості. Індивідуальна, групова і суспільна свідомість. Проблема детермінації суспільної свідомості. Структура суспільної свідомості (рівні, форми, їх взаємодія). Свідомість і штучний інтелект. Перспективи та небезпеки розвитку штучного інтелекту.

Тема 10. Роль критичного мислення у цифрову епоху.

Розрізнення між достовірною інформацією та фейковими новинами. Вплив масової цифрової комунікації на формування світогляду та переконань. Перехід від аналогового до цифрового способу мислення та його наслідки. Збільшення обсягу доступної інформації та необхідність її критичної обробки. Ризики вірування у стереотипи та алгоритмічне мислення в епоху штучного інтелекту. Підвищення ризику маніпуляції та дезінформації через соціальні мережі та інші цифрові платформи. Потреба у відкритому, критичному діалозі та сприйнятті різноманітних точок зору. Розвиток навичок критичного мислення серед молоді та дорослих у цифрову епоху. Використання критичного мислення у контексті кібербезпеки та захисту персональних даних. Важливість розвитку критичного мислення для стійкості до маніпуляцій та збереження демократичних цінностей у цифровому суспільстві.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Філософія та основи академічної доброчесності					
Змістовий модуль 1. Етика, свобода та академічна доброчесність медицини					
Тема 1. Поняття академічної доброчесності	8	2	2	4	
Тема 2. Умови забезпечення утвердження принципів академічної доброчесності	10	2	2	6	
Тема 3. Сучасні системи перевірки академічних текстів на плагіат	10	2	2	6	
Тема 4. Філософська дилема свободи та відповідальності	8	2	2	4	
Тема 5. Філософія моралі	8	2	2	4	
Разом за змістовим модулем 2	44	10	10	24	
Змістовий модуль 2. Основи філософії та сучасні проблеми знання та інформації					
Тема 6. Предмет філософії. Філософія та світогляд	8	2	2	4	
Тема 7. Проблема пізнання та істини у філософії	8	2	2	4	
Тема 8. Філософія та методологія науки	10	2	2	6	
Тема 9. Філософські виміри свідомості	10	2	2	6	
Тема 10. Роль критичного мислення у цифрову епоху	10	2	2	6	
Разом	46	10	10	26	
Індивідуальна робота (за наявності)					
Підсумковий модульний контроль					
УСЬОГО ГОДИН	90	20	20	50	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття академічної доброчесності	2
2.	Умови забезпечення утвердження принципів академічної доброчесності	2
3.	Сучасні системи перевірки академічних текстів на плагіат	2
4.	Філософська дилема свободи та відповідальності	2
5.	Філософія моралі	2
6.	Предмет філософії. Філософія та світогляд	2
7.	Проблема пізнання та істини у філософії	2
8.	Філософія та методологія науки	2
9.	Філософські виміри свідомості	2
10.	Роль критичного мислення у цифрову епоху	2
РАЗОМ		20

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття академічної доброчесності	2
2.	Умови забезпечення утвердження принципів академічної доброчесності	2
3.	Сучасні системи перевірки академічних текстів на плагіат	2
4.	Філософська дилема свободи та відповідальності	2
5.	Філософія моралі	2
6.	Предмет філософії. Філософія та світогляд	2
7.	Проблема пізнання та істини у філософії	2
8.	Філософія та методологія науки	2
9.	Філософські виміри свідомості	2
10.	Роль критичного мислення у цифрову епоху	2
РАЗОМ		20

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Релігійний світогляд в науковій картині світу.	4
2.	Медичний діагноз як специфічний прояв істини.	4
3.	Роль філософії в розвитку наукового методу.	4
4.	Біосоціопсихологічний аналіз свідомості.	6
5.	Критичне мислення та вплив соціальних мереж на сучасну свідомість.	6
6.	Етичні аспекти свободи та відповідальності в контексті сучасного суспільства.	4
7.	Гуманістичні настанови в медицині.	4
8.	Етичний кодекс академічної установи	4
9.	Цифрові носії, Інтернет та авторське право	6
10.	Поняття академічної культури	6
11.	Індивідуальна робота	2
РАЗОМ		50

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (якщо передбачено)

1. Презентація запропонованої проблеми.
2. Презентація визначеної філософської теми на семінарському занятті.
3. Підготовка реферату у відповідності до запропонованої тематики:
 - Етичні норми та цінності медичної науки.
 - Soft-skills, live-skills, digital-skills, creative-skills у підготовці лікаря.
 - Плюралізм філософії: необхідність чи випадковість?
 - Діалектика необхідності і випадковості у медико-біологічному дискурсі.
 - Проблема побудови загальної теорії хвороби в сучасній медицині.
 - Значення лікарської інтуїції.
 - Проблема творчості в науковому пізнанні.
 - Біопсихосоціальна сутність людини.
 - Життя як цінність, основні принципи антропології.
 - Сучасна цивілізація: її основні ознаки та суперечності.
 - Метод «маєвтика Сократа» та його значення для медицини.
 - «Принцип недіяння» та його прояв у медицині.
 - Метод «лезо Оккама» та його роль в медичному розрізі.
 - Шляхи пізнання за Ф. Беконом.
 - «Філософія серця» Г. Сковороди.
 - Синергетика та діалектика в медичній парадигмі знання.
 - Інноваційні технології в медицині: за і проти.
 - Глобальні цілі сталого розвитку ООН (2015 – 2030 рр.).
4. Участь у наукових студентських конференціях, засіданнях круглого столу, участь у роботі Дискусійного клубу.

15. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (якщо передбачено)

Підготовка до поточних аудиторних занять.

- 1.1. Опрацювання теоретичних основ курсу (конспектування основних понять, визначень).
- 1.2. Підготовка до семінарських занять (підбір завдань до теми).

Пошуково-аналітична робота.

- 2.1. Ведення словника основних психологічних термінів з кожної теми.

Підготовка реферату.

Реферати оформляються згідно тематичного плану самостійної роботи з навчальної дисципліни. Обсяг реферату – 15 сторінок рукописного або друкованого тексту (формат А-4). 5. Реферат зараховуватиметься (або не зараховуватиметься) за результатами представлення та обговорення.

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

16.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальне завдання студента але не більше 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до заліку, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем, які вивчалися на семінарських заняттях.

16.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час заліку.

Індивідуальна самостійна робота студентів виконується за бажанням один раз протягом вивчення дисципліни. Тематика ІСРС пропонується в контексті тематичного плану лекцій та семінарських занять. ІСРС виконується в формі реферату із обов'язковим захистом на семінарському занятті. Тема ІСРС, яка захищається студентом може не синхронізуватися з темою заняття. Оцінюється ІСРС в 10 балів за умови належного оформлення та успішного захисту.

16.3. Умови допуску до складання підсумкового контролю.

Залік здійснюється після завершення вивчення усіх тем на останньому занятті.

До заліку допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»).

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

16.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Результати складання заліку оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Студент отримує «зараховано», якщо виконав всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, відвідав всі навчальні заняття – лекції, семінарські, визначені тематичним планом з «Філософії та основ академічної доброчесності» (при наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював), набрав загальну кількість балів при вивченні дисципліни не меншу, ніж 120.

Студент отримує оцінку «не зараховано», якщо має невідпрацьовані пропуски навчальних занять (семінарських та лекцій) і кількість балів за поточний контроль менша, ніж мінімальна.

17. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

17.1. Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю (заліку)

1. Як визначається поняття свідомості в філософії?
2. Які основні підходи до розуміння природи свідомості?
3. Які аспекти гносеології досліджують процеси пізнання?
4. Як відрізнити об'єктивність від суб'єктивності у пізнанні?
5. Чому критичне мислення важливе для сучасного світу?
6. Які основні характеристики критичного мислення?
7. Як свобода і відповідальність пов'язані між собою в філософії?
8. Чому деякі філософи вважають, що свобода обмежена детермінізмом?
9. Як філософія науки визначає методи дослідження та пізнання?
10. Які основні епістемологічні моделі існують у філософії науки?
11. Які основні етичні системи існують у філософії?
12. Як моральні цінності впливають на поведінку людини в суспільстві?
13. Які основні соціальні проблеми аналізує соціальна філософія?
14. Які філософські аспекти медицини важливі для практикуючих лікарів?
15. Як філософські переконання впливають на підходи до медичної допомоги?
16. Які етичні ділеми існують у сучасній медицині, які потребують філософського аналізу?
17. Які основні підходи до моральних проблем у медицині пропонуються філософією?
18. Як соціальна філософія аналізує структуру та функціонування суспільства?

19. Які основні теорії соціальної справедливості в філософії?
20. Як філософські концепції впливають на розвиток соціальної політики та законодавства?

17.2. Перелік практичних завдань та робіт до підсумкового контролю.

1. Вміти застосовувати філософську методологію у дослідженні медичних проблем (діалектичний та синергетичний підхід).
2. Об'єктивно, на наукових засадах, визначати основні філософсько-наукові закономірності.
3. Вміти відстоювати власну позицію, яка корелюється із загальнолюдськими цінностями:
 - поняття цінностей;
 - свобода і справедливість як умови існування громадянського суспільства;
 - аксіологічні елементи в медицині та фармації.
4. Володіти методикою дослідження сутнісних сил людини (філософська антропологія).
5. Ефективно застосовувати філософське мислення в медичній практиці.
6. Адаптуватися до нових інформаційних, технологічних парадигм (філософія культури, соціальна філософія, лінгвістична філософія).
7. Вміти творчо розв'язувати міжособистісні конфлікти (філософія творчості).
8. Вміти самостійно приймати рішення в предметно-практичній і духовно-теоретичній сферах.

18. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах є однаковою.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і містять контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті і становить: **120 = 10 x 12 (без ІСРС)**.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному занятті з додаванням балів за індивідуальну роботу і становить: **200=10 x 19+10 (ІСРС)**.

Оцінка з дисципліни, формою підсумкового контролю яких є залік базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів).

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали в залежності від кількості тем.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість семінарських занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			5	4	3	2	5	4	3	2	
Модуль 1 150/3,0	2 (№№ 1-2)	10	19	16	12	0	10	-	-	-	120

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Основна:

1. Надольний І. Ф. Філософія. Навч. посіб. Київ, Вікар, 2020.
2. Петрушенко В.Л. Філософія. Підручник. Львів : Магнолія, 2017.
3. Попов М.В. Філософія: Підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2021.
4. Борисюк А., Скакун І., Манчул Б. Філософія. Навч.-метод. посібник. Чернівці. 2018. 128 с.

19.2. Допоміжна:

1. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Підручник. К. Академвидав, 2018.
2. Федів Ю.В., Мозгова Н.Г. Історія української філософії: Навчальний посібник. К.: Україна, 2021.
3. Філософія: Мислителі, ідеї, концепції: підручник. За ред.. В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. К.: Книга, 2005.
4. Філософський енциклопедичний словник. Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. К., 2022.
5. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: Навч. посібн. За ред. В.П. Андрущенко, І.Г. Волинка, Н.Г. Мозгова та ін. К.: Каравела, 2010.
6. Соціально-філософські та етичні проблеми медицини: Навч. посібн. / За ред. А.П. Алексєєнко, В.М. Лісового. Харків: Колегіум, 2020.
7. Бути людиною [Текст] / Мирослав Попович. К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2023. 223 с.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. EOSVITA.BSMU – (<https://eosvita.bsmu.edu.ua/>)
2. Сайт Буковинського державного медичного університету - (www.bsmu.edu.ua)
3. Сайт кафедри психології та філософії БДМУ – (psychology.bsmu.edu.ua)
4. Методологічна функція філософії в науковому пізнанні – (<http://refs.co.ua/61761>)
5. Вклад медицини в розвиток філософських думок про форми руху матерії, простору і часу – <http://lektsii.net/1-85517>.
6. Цілі сталого розвитку ООН – <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Скакун Ігор Опанасович – кандидат філософських наук, доцент закладу вищої освіти кафедри психології та філософії